

Evropský den jazyků 2021

Projekt pro školy

Metodický list pro učitele

Co je Evropský den jazyků?

Evropský den jazyků se slaví 26. září z iniciativy Rady Evropy od roku 2001. Jeho cílem je podpořit Evropany ve výuce cizích jazyků a zároveň pečovat o jazykovou diverzitu a v důsledku toho i mezikulturní soužití. K akcím konaným tento den náleží jak velké vzdělávací akce, tak menší projekty škol a školních tříd nebo zájmových kroužků po celé Evropě.

Festival Evropský den jazyků v Kampusu Hybernská pořádá od roku 2018 platforma Library of Languages z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Celodenní akce zaměřená na základní a střední školy i širokou veřejnost seznamuje návštěvníky s jazyky evropskými i světovými, živými i mrtvými. Na programu bývají až desítky úvodních minikurzů nejrůznějších jazyků světa, workshopy poskytující tipy pro úspěšnou výuku jazyků, únikové hry, interaktivní výstavy, ale také ochutnávka jídla a pití ze všech koutů světa. Festival se tradičně koná v objektu Kampusu Hybernská.

V letošním roce hlavní program obsahuje tři bloky přednášek: první blok se zabývá vzděláváním žáků s odlišným mateřským jazykem a jejich situací ve škole v době pandemie a po ní, druhý blok se věnuje překladu a překladatelům za časů pandemie a třetí blok dává do souvislosti to, že v přirozených situacích komunikujeme všemi smysly, s potížemi, které nám pandemie nebo kognitivní mlha způsobují v komunikaci na individuální i sociální úrovni.

Doprovodný program zahrnuje mimo jiné výstavu Severské jazyky, připravenou katedrou jazyků a literatur Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy ve spolupráci se Skandinávským domem.

Více informací a kompletní program naleznete zde:

<https://libraryoflanguages.ff.cuni.cz/evropsky-den-jazyku/edj-2021/>

Školní projekt *Evropský den jazyků*

Podklady pro projektový den sestávají ze tří pracovních listů tematicky navázaných na některá témata z letošního Evropského dne jazyků v Kampusu Hybernská

- *Jazyk a smysly*
- *Jazyk a myšlení*
- *Severské jazyky*

Pracovní listy obsahují cvičení, skupinové aktivity a odkazy k externím obsahům: multimédiím a textům.

Studenti ideálně pracují ve skupinách s tablety, k odkazům mohou přistupovat pomocí QR kódů. Případně mohou pracovat s elektronickou i papírovou formou pracovních listů.

Cílová skupina:	2. stupeň ZŠ + SŠ
Časová náročnost:	Severské jazyky – 30 minut Jazyk a myšlení – 45 minut Jazyk a smysly – 45 minut
Pomůcky a vybavení:	tablety, sluchátka
Návaznost na oblasti RVP:	Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Multikulturní výchova
Cíle:	Prohloubení povědomí o evropské i světové jazykové diverzitě, o ohrožených jazycích, o modalitách jazyka (znakové jazyky), reflexe vlastních znalostí cizích jazyků v souvislosti s dalšími jazyky

Severské jazyky - KLÍČ

1.

germánské	ugrofinské	indické	eskymácké
<i>norština</i> <i>dánština</i> <i>švédština</i> <i>islandština</i> <i>faerština</i> <i>staroseverština</i>	<i>finština</i> <i>sámština</i> <i>tornedalská finština</i> <i>kvénština</i>	<i>romština</i>	<i>grónština</i>

2.

- které jazyky z předchozího cvičení jsou v atlase zastoupeny?

tornedalská finština (meänkieli), kvénština, sámština, grónština (kalaallisut)

- které jsou tam navíc?

dalarnština (Dalecarlian), vōruština (Võro), ingrijština (Ingriac), votština (Votic), vepština (Veps), karelština (Karelian), ludikovská karelština (Ludian), různé dialekty sámštiny (Saami), baltská romština (Baltic Romani), severní friština (Northern Frisian), různé národní a regionální znakové jazyky

- který severský jazyk má podle atlasu nejméně mluvčích?

akkalská sámština = 1 mluvčí

3.

Když se začínáme učit některý severský jazyk, je určitě praktické se co nejdřív naučit slovo sněh. Zkuste spojit různé výrazy pro sněh s jazykem, ze kterého pochází.

finština:	<i>lumi</i>
finská romština:	<i>jiu</i>
dánština:	<i>sne</i>
faerština:	<i>snjógvur</i>
švédština:	<i>snö</i>
norština:	<i>snø</i>

4.

Kolikrát jste se trefili? Která slova jsou si podobná? Proč to tak je?

Podobná jsou si germánská slova začínající na sn*. Jsou to slova jazyků z jedné jazykové skupiny, vyvinula se ze stejného základu (srov. anglické snow i české sněh).

Jazyk a myšlení – KLÍČ

a) angličtina	-	<i>z bláta do louže</i>
b) němčina	-	<i>nenechat na někom nit suchou</i>
c) portugalská	-	<i>šťastný jako blecha</i>
d) turečtina	-	<i>jablko nepadá daleko od stromu</i>